

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 7

Didaktický posudek programu

Dva odborné a didaktické posudky jsou součástí finální verze každého vytvořeného programu. Dva posuzovatelé zpracovávají posudky nezávisle jeden na druhém a současně se nepodílejí na tvorbě posuzovaných programů a s nimi souvisejících materiálů. Smysl a podmínky zpracování odborných a didaktických posudků jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část, kap. 5.2.4.

Případné připomínky a návrhy posuzovatelů příjemce vypořádá a zadá posuzovatelům (kteří zpracovali původní posudek) následně vypracování nového posudku. Podmínkou pro schválení výstupu jsou dva doporučující posudky, které budou součástí finální verze programu. Schvalující posudky potvrzují soulad nově vytvořeného programu se zaměřením výzvy, soulad se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu, s požadavky na výstupy této aktivity a potvrzují potřebnou odbornou a didaktickou úroveň vytvořeného programu.

I.

Příjemce	České vysoké učení technické v Praze
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/16_032/0008181
Název projektu	Informace pro rozvoj demokratické společnosti
Název vytvořeného programu	Blok č. 4 - Informační média – Rozvoj krizového myšlení
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	

1

II.

1. Celkové zhodnocení programu

a) *Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?*

Název programu je srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah. Domnívám se však, že formulace „v závislosti na druhu dostupných informací“ je redundantní, protože pojem kritické myšlení sám o sobě už implikuje, že je vytvořen na základě dostupných informací. Hlavní název programu by měl být stručný a úderný, aby byl dobře vnímán a byl snadno zapamatovatelný. To platí i pro „porozumění médiím“. Ide však o drobnost, kterou ponechávám na tvůrčiny programu. Upozorňuji však na překlep v hlavním názvu: u tohoto modulu č. 4 se uvádí rozvoj krizového myšlení, ale v *Manuálu* je *Rozvoj kritického myšlení*. Ide o to studenty přivést ke kritickému myšlení. Také mi v *Manuálu* chybí krátké vysvětlení, co jsou to média (typologie a definice). Je to totiž v názvu.

b) *Odpovídá název programu názvu, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

Název programu ve finální verzi je totožný s názvem, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu *Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí*. Platí to jak pro výukový blok, tak i pro konkretizované tematické bloky směřované k sociální politice, ke spravedlnosti a solidaritě ve společnosti.

c) *Je jasné stanovení cílů programu?*

Hlavním cílem projektu je získání takových kompetencí u studentů, aby byli schopni tvořivě využívat informace a byli zároveň schopni je diferencovat podle pravdivosti, výpovědní hodnoty. Tento cíl zahrnuje i ochranu před manipulací i vlastní odpovědnost za následné zpracování a přenos informace. Správné je zde i rozlišení zdrojů, tj. čerpání informace z primárních zdrojů a čerpání zprostředkovaných informací z webového prostoru. Informaci o rozvoji občanské společnosti na základě pouze kvalitních informací bych doplnil konkretizací médií. O jaká média jde a co je to mediální prostor (stačily by dvě věty), protože studentům to nemusí být jasné, zda se tím myslí třeba jen internet a sociální sítě, ale i třeba rádio (které mladá generace poslouchá už omezeně) a zpravodajství v dalších veřejných (tzv. tradičních) sdělovacích prostředcích. Jinak formulaci cílů nelze nic vytknout.

d) *Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?*

Dosažení vzdělávacího cíle programu reálné? Dosažení vzdělávacího cíle je reálné, protože projekt, jak jsem mohl posoudit z předložené dokumentace, je logicky strukturován a efektivně propojuje teoretickou výuku, poznatkovou část v podobě explikativních pasáží (přednáškový studijní text) se samostatnou prací studentů v hodinách (cvičení, exkurze apod.). Látka je vcelku podána poutavě, i když převážně informační, definičním stylem. Při omezeném textovém rozsahu to nemusí být na závadu. Metody jsou pestře a aktivizační, důležitější je, že nebyla opomenuta práce s pracovními listy a také prezentace v PowerPointu. Ve vyváženém poměru je i kontrolní složka: ověřování znalostí a dovedností, které autorka provádí průběžně. Pomohlo by zde i nějaké závěrečné shrnutí s finální, kontrolní částí v podobě teoretických otázek i praktického ověřování.

2

- e) **Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu – viz kap. 2 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?**

Vzdělávací cíl je v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu (kap. 2 Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část).

- f) **Pokud je program určen dětem a žákům, jsou rozvíjeny odpovídající klíčové kompetence? Program je určen středoškolským studentům a žákům gymnázií, odu vyplývá jeho poměrně náročná, teoretická část. Klíčové kompetence při dodržení teoretického osvojení výukových bloků jsou proto soustředěny k práci s informacemi a informačními zdroji. Např. jako informace získat a jak jim porozumět, jak odhalit manipulativní techniky, jak vnímat a analyzovat významy a formy verbální a nonverbální komunikace, osvojení zásad týmové práce, zvládnutí krizových situací jako potenciální součástí sociální interakce. Poznámka: V *Manuálu pro učitele* (část 3. – Klíčové kompetence studentů) se hovoří o schopnosti srozumitelně mluvit a technice mluveného projevu, ale nikde jsem nenašel minimální zmínku o zásadách správné výslovnosti, která by mohla být aplikována z praktické fonetiky. Rovněž se mluví o správném sdělování významu: na správné pochopení nonverbální komunikace by se dala nasadit např. teorie znaku vztažená k uživateli (pragmatická sémiotika). Např. vysvětlení, že každý projev řeči jazyka i řeči těla je elementárním znakem jako jedna „označovaného“ a „označujícího“. Zjednodušeně také třeba je možné vysvětlit protikladem obsahu a formy. Celkově však můžeme konstatovat, že vzdělávací cíle jsou stanoveny v souladu s příslušným RVP.**

- g) **Pokud je program určen pedagogům, odpovídá vzdělávací cíl programu potřebám jejich pedagogické praxe?**

Program není z hlediska cílové skupiny primárně určen pedagogům. Je zřetelně koncipován jako středoškolská učebnice. Autorka se proto snaží o výkladový styl, který není přetížěn vědeckou terminologií, ale snaží se o srozumitelnost. Učitelé budou určitě jako zdroj informací používat jiné příručky, přesto třeba *Manuál pro učitele* i *Metodika* může sloužit jako obligatorní tematický základ z hlediska nezbytného faktografického rozsahu. Osobně oceňuji kombinaci explikativních stylových postupů: neosobní 1. osoba plurálu s adresným oslovením v 2. osobě, ale i subjektivizace v 1. osobě singuláru. Tím se adresát textu posouvá někam do prostoru mezi vyspělého středoškolského studenta (3. a 4. ročník) a učitele navyknutého na skriptový odborný výklad. V této kombinaci nesporně spočívá „přidaná“ hodnota projektu.

- h) **Je jasně stanovena cílová skupina?**

Cílová skupina je čitelně stanovena a tomu odpovídá i obsahové a formální zaměření projektu. Jde o středoškolské studenty a studenty gymnázií. Pilotní program byl ověřován v kvintě maturitních oborů, ale mohlo by jít spíše o sextu a septimu, pokud by byl rozvolněn RVP. Zajímavá by byla z hlediska zpětné vazby komparace kvinty a třeba sexty, tj. ověřovat analogický studijní materiál u odlišných ročníků.

- i) **Odpovídá zvolená cílová skupina programu údaj, který uvedl příjemce do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?**

Zvolená cílová skupina je táž, kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu *Přehled vytvářených z programů a zvolených tematických oblastí*.

- j) **Odpovídá zaměření a obsah programu zvolené cílové skupině?**

Autorka předkládaného programu systematicky usiluje, aby zaměření a obsah odpovídaly středoškolské (maturitní) cílové skupině. Odkazují tu na bod f) a h). Program je v souladu s RVP. Odborná terminologie je omezena na nezbytnou míru, je zde kombinace narace a explicatione: definiční formulace jsou zajímavě subjektivizovány měnící se formou komunikačního kontaktu. Důraz je kladen na samostatné procvičování, jen mi tu někdy chybí větší důraz na vyhodnocení a zpětnou vazbu, tj. zřetel k ověřování výsledků. Mám na mysli, jak bude probíhat konkrétní odstranění nedostatku se studenty, např. po kontrole pracovních listů. Předpokládá se tu totiž, že studenti vše budou bezproblémově chápat! Způsoby a metody realizace vzhlédem k cílové skupině lze považovat za přiměřené. Možná by stálo za úvahu počet přednášek ještě omezit a větší akcent položit na dílmu (čas na exkurze je v normě). Z vyhodnocení – a je to logické – vyplývá, že tato fáze u studentů nejvíce rezonovala. Program vede skutečně k rozvoji kritického myšlení a ke schopnosti pracovat s informacemi. Jen bych přidal k řízenému dialogu třeba i dramatické scény v duchu tvořivé dramatiky, např. při ověřování asertivity v mezilidské komunikaci apod.

- k) **Pokud se jedná o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání, je splněna podmínka, že její mohou žáci se SVP bez problému absolvovat?**

Nejedná se o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání.

- l) **Odpovídá obsah a pojetí programu Kompetencím po demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7 ve výzvě?**

Obsah a pojetí předkládaného programu odpovídá Kompetencím pro demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7.

- m) **Není koncepce programu v rozporu s pojetím Kompetencí po demokratickou kulturu a pojetím aktivity č. 7 ve výzvě?**

Koncepce předkládaného programu není v rozporu s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu už proto, že program v klíčových kompetencích je směřován k rozvoji občanské a ekonomické, částečně i čtenářské i finanční gramotnosti. Student tak bude schopen se efektivně na základě vyselektovaných informací rozhodovat a orientovat se v moderní společnosti jako její uvědomělý občan.

- n) **Odpovídá obsah programu zvolené tematické oblasti (viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?**

Obsah programu zvolené tematické oblasti (kap. 5.2.4. Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), jak jsem mohl posoudit z předložených materiálů, odpovídá tomu, co příjemce uvedl do žádosti o podporu *Přehled vytvářených programů*... Nepochledám jsem rozdíl.

o) **Odpovídá hodinová dotace obsahu a cílům programu?**

Z přehledu tematických bloků a zvolené hodinové dotace vyplývá převažava praktického procvičování, praktické komunikace exkurze a převažava dílen nad teoretickým výkladem, který lze využít ve společenských vědách a v občanské nauce. U tematického bloku č. 2 *Člověk a společnost. Člověk a svět* by podle mého názoru stačil formát 1 x 45 min. (a nikoli 2 hodiny). Poměr pěti hodin teoretické výuky a jedenácti hodin praktických získání dovedností a zkušeností při exkurzích a v dílnách je vyvážený.

p) **Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?**

Program má přijatelnou grafickou úroveň a respektuje vzor přílohy pro vzdělávací program dle vzoru na webu MŠMT. Drobná poznámka k *Manuálu*, tj. k učebnici. Je graficky i obsahově zpracována výborně, ale v čem se vizuálně liší od běžně používaných středněškolských učebnic? Tady by mělo být něco navíc, např. menší odstavce, méně souvislého textu vcelku, používat odrážky a odseky, text graficky rozlišovat podle závažnosti obsahu (*verzálka, tučné, prostrkané apod.*). Nebál bych se zařadit třeba i vtipný schématický obrázek, který by výklad odlehčil. Na závěr *Manuálu* bych umístil abecední slovníček odborných, většinou cizích pojmů.

q) **Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?**

Program je zpracován ve všech částech podle vzoru přílohy pro vzdělávací program MŠMT.

r) **Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v popisu aktivity č. 7 v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?**

Program má všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu uvedené v popisu aktivity č. 7 (*Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část*).

s) **Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?**

Program obsahuje všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu, které příjemce původně uvedl v žádosti o podporu *Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF*.

t) **Proběhlo ověření programu dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?**

Program byl ověřen podle podmínek uvedených v *Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část*.

u) **Je součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi (viz vzor na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zapracovány poznatky z ověření programu v praxi?**

Součástí finální verze programu je *Zpráva o ověření programu v praxi*.

v) **Vypočítal a zpracoval příjemce Vaše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vznesl/a?**

Případné připomínky a návrhy před vypracováním finální verze posudku nebyly vzneseny.

w) **Jaké jsou slabé a silné stránky programu?**

Slabé stránky programu:

1. Nejsou zjevné a zásadní, spíše drobné a formální. *Manuál* by mohl být textově stručnější.
2. V *Manuálu* se méně pracuje s grafickou strukturací textu.
3. Ověřování programu proběhlo pouze v jednom ročníku.
4. Do seznamu literatury bych zařadil aspoň jednu či dvě příručky, z nichž autorka čerpala lingvistickou terminologií. Není tam ani jedna publikace z rétoriky a fonetiky.
5. Při informaci o komunikaci by se zjednodušeně dala využít teorie znaku (sémiotika).

Silné stránky programu:

1. Logická návaznost kroků: autorka umí dovedně stylizovat, podat odborný poznatek přístupnou formou.
2. Ukázky a příklady jsou dobře voleny: vtipně působí komická pojmenování osob a institucí. Jedná se o didakticky účinný prosředek aktivizující studenta.
3. V pracovním sešitu je řešení úkolů, nechýbí tudíž zpětná vazba.
4. Obsahy programů jsou didakticky rozpracovány do konkrétních detailů a návazných kroků.
5. Cíle programu a rozvoj kompetencí jsou funkčně integrovány do celého programu.

x) **Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vlozte slovní hodnocení. Pokud byste měla program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).**

Celkové zpracování programu a jeho kvalitu hodnotím velmi vysoko. Je zřejmé, že autorka má bohaté zkušenosti vysvětlovat ekonomické a sociální záležitosti a stylizovat populárnější formou odborný problém.

Program hodnotím známkou 1- (jedna minus)

y) **Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?**

Program lze doporučit k realizaci tvůrcem programu. Bude využitelný na různých typech SŠ v rámci společenských věd a občanské nauky. Obsahově i formálně je rozpracován, takže bez větší vlastní námahy ze strany učitele může být úspěšně používán. Studenti získají kompetence pro bezpečně a tvořivě využívání informací, budou schopní s nimi pracovat a především je třdit podle závažnosti a pravdivosti obsahu, také se naučí primární a sekundární informace vyhledávat. Patřičný prostor se věnuje i efektivnímu využití médií a vůbec webovému prostoru.

z) **Doporučujete program k realizaci i dalšími subjekty?**
Platí předchozí bod. Program může být vzhledem ke své kvalitě využitelný i jinými subjekty. Předpokládá se, že v rámci projektu IRDS bude k dispozici veřejnosti v přístupné licenci k volnému využití. Je zde zpracovaná metodika práce s pracovními listy, pracovním sešitem i se způsoby práce s učebnicí, se kterou je možné nakládat jako zběžnou vyučovací pomůcku.

2. Zhodnocení programu z didaktického hlediska

a) **Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu vhodné?**

Program propojuje teoretickou výuku se samostatnou prací studentů v hodinách, na semináři a v praktických dílnách. Teoretický modul je založen na sémantickém vymezení terminologie (podle stanovených témat). Výukové metody jsou sice funkčně rozvrstveny a kombinují řadu typů jako frontální výuka, vyprávění, monologické metody, dialog, prezentace v PowerPointu, práce s pracovními listy a pracovním sešitem. Vzhledem k tomu, že jde o komunikaci a komunikační dovednosti, je zde relativně dostatečný prostor k samostatnému procvičování studentů, k praktickému vyučování v podobě osvojení požadovaných kompetencí. Poměr teorie a praxe je vzhledem k náročnosti přiměřený: jedna ku třem, čili na jednu hodinu teoretické výuky připadají tři hodiny praktického procvičování. Navíc i v praktické složce převládají metody aktivizující jako diskuse a řízený pohovor.

b) **Odpovídají zvolené metody, postupy a formy dané cílové skupině?**

Zvolené metody, postupy a formy korelují s danou cílovou skupinou. Je tu, jak jsme již uvedli v bodu 1., velká pestrost a kombinace metod (dominují zde metody komplexní a aktivizační). Zde však vidím jistou monotónnost bez ohledu na charakter tématu. Např. v tematickém bloku č. 1 *Mluvená řeč jako zdroj informací...* a u tematického bloku č. 3 *Problémy v interpersonální komunikaci (Workshop sexuální výchovy zaměřený na prevenci sexuálního násilí)* a tematický blok č. 5 *Konfliktů v komunikaci* bych zařadil i předváděcí scénky z oblasti tvorivé dramatiky nebo dramatické výchovy, kde lektor v interaktivní dílně by mohl lépe znázornit či v dramatických scénách předvést nežádoucí chování. Dnes se postupy tvorivé dramatiky uplatňují i v andragogice a u věkové starších skupin, nikoli jen na ZŠ či u skupin se specifickou poruchou.

c) **Odpovídá obsah a odborná náročnost programu zvolené cílové skupině?**

Obsah a program odpovídá zvolené středoškolské skupině, ale vzhledem k teoretické náročnosti je zde zaměřen na maturitní ročníky. Jak jsme již uvedli, text by v *Marnuádu* mohl být stručnější a více graficky odlišen, v závěru by měl být shrnující slovníček pojmů včetně cizích slov. U programu je i zpětná vazba, neboť se zde požaduje, aby např. studenti u dílen sami hodnotili, co se naučili, co jim program přinesl. Přednášky jsou dělány zásadně interaktivní formou v PowerPointu, čímž jsou pro studenty přitažlivější než suchopárni výklad.

d) **Pokud je program určen pro děti a žáky, jsou zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?**

Program je bezprostředně určen pro středoškolské studenty maturitního zaměření, této skutečnosti odpovídají metody. Program tudíž není primárně určen pro děti a žáky.

e) **Pokud je program určen pro pedagogy, jsou z hlediska andragogiky zvoleny odpovídající formy výuky?**

Program není primárně určen pro pedagogy, ale může být (*Metodika i Marnuád*) využitelný i v jejich praktické činnosti.

f) **Je v programu zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?**

Motivace cílové skupiny je na solidní úrovni. Autorka sama v textu (*Marnuád*) zdůrazňuje, že nejde jen o učení definic zpaměti, ale o porozumění a o přemýšlení ve správných pojmech. Celkový cíl je rozvoj

kompetenci demokratického občana (sdílet, sdělovat a využívat informace). Ten je teoreticky sice správný, ale pro studenta abstraktní a vzdálený, více bych zde upozornil na možnost intenzivnějšího vnímání kultury nebo utilitárně získat zajímavé a dobře placené zaměstnání. Anebo kriticky se dívat na bulvárni média apod. Nebo formulovat záležitost tak, že se jedná o stejné důležité věci, jako pracovat třeba s informacemi na mobilu nebo sociálních sítí. Jako didaktická pomůcka se třeba objevuje tablet nebo mobil (z hlediska získávání informací), ačkoli se jedná v podstatě o studentské relevantní komunikanty, k nimž studenti mají až emotivní postoj.

g) Jsou využity vhodné aktivizační metody?

Aktivizační metody jsou v projektu přítomny, i když se z nich převážně využívá jen řízený rozhovor a dialog. Třeba však zdůraznit, že celý projekt včetně pracovních listů a sešitů se maximálně usiluje vřadnout studenta do „děje“, zapojit ho do zajímavých činností. Herní prvky, např. prezentace pomocí scének (práce ve dvojicích nebo skupinová aktivita), by však mohl být více uplatněn zvláště při workshopu o sociálním násilí nebo v tematickém bloku o interpersonální komunikaci. Např. i využití pro typologii modelových scén sexuálního násilí nebo pro neporozumění v komunikaci zvolit charakteristickou ukázkou z beletristického textu, který je studentům dostupný a obecně znám. Lze také využít také dobově aktuální případ z bulváru, z tisku médií, televize apod. Tím by byla navozena intenzivní emotivní aktivizace.

h) Jsou v programu využívány vhodné didaktické pomůcky?

Didaktické pomůcky jsou relativně pestré, pracuje se s počítačem. Důležité je dnes, aby i studenti mohli částečně používat počítače, tablety, dataprojektory i video. Výborné jsou i hrací kartičky jako podklad pro scénky. V pracovních sešitech postrádám ale větší kombinaci forem, které působí poněkud monotónně. Jsou zde jen tabulky s přiřazováním či doplňováním textu (eventuálně náhrada jeho části). Doporučoval bych třeba i křížovku nebo roháček s tajenkou, nebo zajímavý kvíz, anketu (na rychlost nebo správnost, která se dá dělat skupinově). Nebo formou dramatické výchovy realizovat verbální a nonverbální projevy včetně haptické komunikace (v podstatě komunikace na základě znakové řeči, kterou lze hádat i bez předechozí znalosti). Také je možné využít mobil ve formě SMS komunikace pro jednotlivou typologii modelových scének apod. Např. u pracovního listu č. 2 zcela chybí řešení, i když předložené úkoly jsou takového charakteru, u kterého by uvedení řešení nebylo problémem.

i) Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?

Metodika programu má celkově vysokou didaktickou úroveň: vše se vysvětluje, metodické kroky jsou v materiálech detailně obsahově i formálně popsány. Projekt realizuje funkční kombinaci teoretické výuky (přednášky) a praxe (exkurze, dílny apod.). Ideální by bylo omezit akusticky vnímané slovo a zvýraznit interaktivní stránku programu. Ze závěrečné zprávy o ověření programu je evidentní, že jednotlivé části z hlediska recepčního vnímání a porozumění byly v detailech i vcelku dobře nastaveny, ale omezil bych devadesátiminutovou přednášku (pro kvintu náročné) do časově omezeného bloku (do čtyřiceti pěti minut). Postilil bych prostor pro dílny a exkurzy už jen proto, že tam vládne neformální uvolněná atmosféra, kterou studenti oceňují. Ještě drobná připomínka: u některých úkolů není uvedeno řešení, v tom případě bude nutná účast lektora, který bude zajišťovat správnou zpětnou vazbu.

j) Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.?

V souladu s vyjádřením pro bod h) program se snaží o pestrost a maximální využití pomůcek. Textové materiály jsou zpracovány solidně jak z hlediska odborného, tak i formálního. Prosim v zpracování anotaci k programu na s. 4. řádek odshora místo: napomůžou – správně: napomožou. V pracovním

sešitu s. 8, řešení úkolu č. 4 a), ... aby vyjadřovala opak toho, co říkáš“ (chybně „vyjadřovali“). U b) „... ironie jejímž cílem...“ (chybně „jejíž“). Jde patrně o ojedinělé překlepy. U vložných částí vět nebo u vět vedlejších – třeba u rozvinutých větných členů – nezapomínat na ukončení čárkou, např. ... jak myslím, tak jedním apod. V pracovních sešitech a hlavně v listech se mohlo více pracovat s kvízem, hádankami, křížovkou s tajenkou apod. anebo i využít vizuální komiksovou formu (doplňování textu v bublinách) při modelových situacích interpersonální komunikace apod. Moje postřehy však nejsou připomínkami, spíše jen alternativními podněty.

k) Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?

Celkovou didaktickou úroveň programu lze vysoko hodnotit už proto, že se jedná o náročná témata, která se dají obtížně v programu popularizovat. Autorka dobově formuluje, snaží se o maximální zestručnění terminologie. Výkladový styl je psán přísně spisovně na definičním principu, což se odlišuje dobově zvolenými příklady z praxe, které korespondují s životní zkušeností studentů. Je tu i moment sebekritiky, zpětné reflexe. Autorka zohledňuje věkovou specifitnost cílové skupiny, neustále usiluje o motivaci, volí aktivizační metody (zde by mohla být větší pestrost) a používá dostupné didaktické pomůcky, které by se ovšem daly rozšířit (tablet, mobil, vlastní práce studenta s počítačem apod.).

Případné další komentáře/poznamky k programu

V kontextu hodnocených deseti programů tento modul *Informační média – rozvoj kritického myšlení* bude patřit k těm lepším.

Potvrzují soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu a s požadavky na výstupy aktivity č. 7, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.	30. 11. 2020, Praha	<i>Miloš Zelenka</i>